

II CONGRÉS D'ESTUDIS DE LA VALL D'ALBAIDA
Ontinyent, 5,6 i 7 de novembre

3era circular

Comité d'honor

President de la Generalitat Valenciana
Conseller de Cultura, Educació i Ciència
President de la Diputació de València
Alcalde d'Ontinyent
President de la Caixa d'Ontinyent
President de la Mancomunitat de Municipis de la Vall d'Albaida
President del Consell Valencià de Cultura
Presidenta de la Acadèmia Valenciana de la Llengua
Magnífic Rector de la Universitat de València-Estudi General
Magnífic Rector de la Universitat Politècnica de València
Magnífica Rectora de la UNED

Comité científic

Manuel Ardit, Antoni Ariño, Llorenç Barber, Ricard Bellveser, Mª Josep Cuenca, Josepa Cucó, Juan Esplugues, Antoni Ferrando, Remedios Ferrero, Miquel Francés, Antoni Furió, Vicent Galbis, José Manuel Gironés, Josep Martínez Calatayud, Joan Micó Navarro, Vicent L. Montés, Javier Paniagua, Conxa Penadés, Francisco Tortosa, Rafael Valls

Comissió organitzadora

Vicent Terol i Reig (coordinador), Carme Agulló, Alfred Bernabeu, Emili Casanova, Mª Josep Garcia, Ramon Mora, Agustí Ribera, Joaquim Urenya, Maria Josep Garcia.

Normes d'organització

1. Quota d'Inscripció:

SOCIS, ESTUDIANTS(*) I ATURATS(*)
fins al 30 d'octubre   **16 €**

ALTRES
fins al 30 d'octubre   **40 €**

forma de pagament: transferència bancària a nom de l'Institut d'Estudis de la Vall d'Albaida en el Compte Corrent de la Caixa d'Ontinyent 2045 6101 98 3000245523.

2. Qui desitge participar haurà de trametre fins al 30 d'octubre del 2004 la butlleta d'inscripció en paper a:

Secretaria del II Congrés d'Estudis de la Vall d'Albaida
Avda. Sant Francesc, 8-3er-5^a
46870-Ontinyent (la Vall d'Albaida)
Tel: 962911583 Fax: 96 2388545

O en format electrònic per correu electrònic a la següent adreça congres@ieva.info

3. El sopar del divendres 5 té un cost de 30 €. Les places són limitades per la capacitat del restaurant on tindrà lloc, per la qual cosa preguem que féu les reserves com més prompte millor, per telèfon al 96 291 15 83 o a l'adreça següent congres@ieva.info

4. El CEFIRE d'Ontinyent expedirà, als i a les docents inscrits, un certificat d'assistència, equivalent a un curs de 25 hores. És indispensable, en tal sentit, l'assistència a un mínim del 85 % de les sessions de treball del congrés.

5. La Universitat de València-Estudi General expedirà a tots els inscrits un certificat d'assistència equivalent a 2 crèdits. És indispensable, en tal sentit, l'assistència a un mínim del 85 % de les sessions de treball del congrés. Qui demane el certificat d'aquests crèdits haurà d'abonar un suplement de 30 €.

(*) QUE ACREDITEN DOCUMENTALMENT AQUESTA SEUA SITUACIÓ

II CONGRÉS D'ESTUDIS DE LA VALL D'ALBAIDA

PROGRAMA

divendres 5
Teatre Echegaray

16,00 Inauguració

16,30 ponència inaugural

"El diàleg entre la Televisió Valenciana i les televisions locals"

Pedro Garcia (Director General de Radiotelevisió Valenciana)

presenta: José Manuel Gironés Guillem (Conselleria de Cultura)

17,30-17,45 descans

17,45 ponència

"La transició a la Vall d'Albaida"

Pere Mayor i Penadés

presenta: Vicent Gil Montés (regidor de l'Ajuntament d'Ontinyent 1987-1999)

19,00 presentació de la Bibliografia de la Vall d'Albaida

a càrrec de Fernando Lliso, Ramon Mora i Mª Josep Cháfer (coordinadors)

20,00

taula rodona:

"Els mitjans de comunicació a les Comarques Centrals Valencianes: una vertebració difícil"

Moderador: José Manuel Gironés Guillem (Conselleria de Cultura)

Intervenen:

- Josep Albinyana (*vilaweb Ontinyent*)
- Josep Mª Alfaro (*Levante-EMV Gandia*)
- Puri Naya (*directora de TeleGandia*)
- Ximo Vilar (*director de MK-SER Ontinyent*)
- José Luis Gómez Monpart (*Universitat de València*)

22,30

Sopar de germanor i lliurament del Premi d'investigació de la Vall d'Albaida 2004.

Restaurant *el Cancell* (Bocairent).

Menú de degustació i exposició comentada, ofert per l'associació gastronòmica "Foc i cassola" amb motiu del II Congrés d'Estudis de la Vall d'Albaida i del centenari del títol de ciutat d'Ontinyent.

Consistirà en diverses receptes tradicionals de l'Ontinyent de principis del segle XX recuperades especialment per a l'ocasió.

dissabte 6

Extensió Universitària d'Ontinyent (Sant Rafel)

9.30-10.30 : Comunicacions (sessió 1ª)

sala 1

Àrea 5 (Economia i Territori)

Presidència: Agustí Feliu (IEVA)

- Daniel Alfonso Medrano
"Otos: Un poble de tres ciutats"
- Jaime Esribano Pizarro (Universitat de València)
"La població de la 3era edat en la Vall d'Albaida: distribució i equipamientos"
- Antonia Mohedano Suanes
"La Cooperación en la estrategia de internacionalización"
- Antonia Mohedano Suanes
"La coordinación y el control en las empresas conjuntas internacionales"

sala 2

Àrea 2 (Festes i Gastronomia)

Àrea 3 (Comunicació social)

Presidència: Santiagu Sanchis (director del *Periòdic d'Ontinyent*)

- Victor Agulló Calatayud
"La pilota valenciana a la comarca de la Vall d'Albaida"
- Pérez-Manuera; I. Hernando; A. Jiménez; M. A. Lluch; E. Hernández
(*Universitat Politècnica de València*)
"Microestructura y valoración sensorial de quesos tradicionales valencianos, elaborados con leche de oveja guirra"
- Vicent Verdú Navarro; Pablo Calabuig Gómez
(*Associació TRAMES*)
"La dona i la festa a Bocairent"
- Lluís M. Segrelles i Martínez
"Vilaweb Ontinyent: mitjà digital de referència de la Vall d'Albaida"
- David Navarro i Fayos
"La Publicitat de Reig Martí: Una Aproximació"

sala 3

Àrea 4 (Sanitat i Medi Ambient)

Presidència: Joan Antoni Martínez (IEVA)

- Enric Abad i Lluch i Julià Bordera
(*Coordinadora Ecologista de la Vall d'Albaida, CEVA*)
"Els arbres singulars de la Vall d'Albaida, un patrimoni natural i cultural pendent de protecció"
- Herminio Boira (Universitat Politècnica de València)
"El paisatge vegetal de la Vall d'Albaida"
- Antonio Cano Climent
"Les mares de llet a la Vall d'Albaida: la pèrdua de la cultura de la lactància en el segle XX".
- Guillem Cerdà Micó
"Particularitats geològiques de les Comarques Centrals Valencianes"
- Fernando Garcia Alonso
"Túrmes, Tòfones i altres fongs hipogeus de la Vall d'Albaida i voltants"
- Luisa Sempere Vilaplana; Vicente Roig Condomina
"Excursionado en la Vall d'Albaida: un viaje de Teodoro Llorente en 1897"

- Martín Rodríguez (*Universitat Politècnica de València*)
"Les ovelles guirres i la Vall d'Albaida"

10.30-10.45: descans

10.45-11.30: ponències

sala 1

Ferran Grau (*Universitat de València*)

"Autors llatins de la Vall d'Albaida en els segles XVI i XVII"

Presenta: Manuel Requena Collado (president de *La Nostra Terra*)

sala 2

Antoni Conca i Ferrús

"Anàlisi de la flora vascular de la Vall d'Albaida"

Presenta: Agustí Feliu (*IEVA*)

11.30-11.45: descans

11.45-12.30: ponències

sala 1

Consol Rico

"La música de Mn. Onofre Penalba (1.701-1.767?): Un apropament al Barroc, al personatge i a les Capelles de Música en la Vall d'Albaida"

presenta: Josep Maria Bru Casanova

sala 2

Evarist Navarro

"L'argila i la tradició gerrerera"

Presenta: Tino Pla

13,00:

Inauguració de l'exposició "Patrimoni fotogràfic de la Vall d'Albaida".

Sala d'exposicions temporals del Museu Fester d'Ontinyent.

Comissaris: Xavier Mollà i Revert (fotògraf) i Miquel Francés (*Universitat de València*)

14,00:

temps per a dinar

16.00-17.00: ponències

sala 1

Manuel Martí (*Universitat de València*)

"Noves perspectives de la història local valenciana"

presenta: Antonio Calzado Aldaria (*IEVA*)

sala 2

Antoni Espí (*IES Xàtiva*)

"Estellés i la Vall d'Albaida"

Presenta: Salvador Jáfer

17.00-19.00: comunicacions (sessió 2ª)

sala 1

Àrea 6.1 (Història)

presidència: Francesc Torres i Faus (*Conselleria de Cultura*)

- Agustín Díez Castillo; Magda Gómez Puche
"Excavaciones arqueológicas en el yacimiento de Colata (Montaverner, Valencia)"
(*Universitat de València*)
- Josep Pascual i Beneyto; Maria Barberà i Micó; Agustí Ribera i Gòmes
(*Museu Arqueològic d'Ontinyent i la Vall d'Albaida, MAOVA*)
"El camí de Missena (La Pobla del Duc): un interessant jaciment del III mil·lenni"
- Vicent Terol i Reig
(*Arxiu Municipal d'Ontinyent*)
"Descripcions, percepcions i "consciència comarcal" de la Vall d'Albaida en els segles XIII-XVI"
- David Gironés Micó
"El soguejament de l'Horta Vella i de l'Horta Nova d'Ontinyent de 1572"

- Laureano Robles (*OP*)
"La presencia de la Orden Dominica en la Vall d'Albaida"
- Pasqual Boira i Martínez; Ximo Tormo i Bataller
"Neveres, comerç i ús de la neu a la Vall d'Albaida"
- Eduard Frasset i Faus
"L'oposició antifeudal a la fi de l'Antic Règim. Els dominis del marquès d'Albaida"
- Josep Gandía i Calabuig
"Els Delgado de Molina: peraires i fabricants"
- Vicent Francés Doménech
"Veïns i propietaris dels Alforins en 1827"
- Miguel A. Murcia i Cambra
"Revolució i moderantisme. Ontinyent i el Sexenni Democràtic: 1868-1874"
- Joan Alfred Martínez i Seguí
"José María de Orense. Aproximació a la figura política i a l'obra d'un demòcrata decimonònic"
- Josep-Vicent Ferre Domínguez.
"Vicent Calabuig i Carra, un krausista bocairentí de la Restauració"
- Antonio Calzado Aldaria
"El movimiento católico en la Vall d'Albaida: el *Centro Obrero Católico* de La Pobla del Duc, 1895-1903"
- Tomàs F. Bordera i Bordera
"La segregació de les partides dels Alforins d'Ontinyent"
- Rafael Benavent i Benavent
"La Vall d'Albaida segons l'informe de la Cambra de Comerç de València de 1931"
- Antoni Grau Mompó
"L'Olleria, població cabdal en la història del vidre"

sala 2

Àrea 8 (Educació)

Presidència: Joan Bravo (*IEVA*)

Àrea 1 (Llengua i Literatura)

Presidència: Josep Sanchis Carbonell (Oficina de Promoció i ús del Valencià de l'Ajuntament d'Ontinyent)

- M^a del Carmen Agulló Díaz (*Universitat de València*, coordinadora)
"De l'educació infantil a la formació del Magisteri. La innovadora experiència pedagògica del *Grupo* d'Ontinyent (1934-2004)"
- Vicenta Alonso Balbastre
"El Programa de rehabilitació i inserció social i laboral (PRIS) de Benigànim"
- Alfred Bernabeu Sanchis
"L'educació a Ontinyent en les postrimeries del Franquisme"
- Vicent Garcia Perales,
"L'aportació dels objectors de consciència a la cultura comarcal"
- Coordinadora de la Vall d'Albaia per la Defensa i Ús del Valencià
"El valencià a la Vall d'Albaida"
- Imma Ibáñez i Reig
"L'Ensenyament de l'Educació Vial a la Vall d'Albaida"
- Mª Amelia Martínez Valls
"Estructures de recolzament"
- Elena Micó
"Amancio Amorós Sirvent, compositor i pedagog"
- Evarist Navarro
"*Mia casa, mia paz*. Jovens en construcció"
- Fons Valencià per a la Solidaritat
"Cooperació i educació: escoles solidàries"

- Joan Josep Torró Martínez
"Encara dibuixes. La guerra vista pels xiquets"
- Juan Antonio Millón (Centre d'Estudis del Camp de Morvedre)
"El poeta Maragall i Lluís Guarnier"
- Josep Daniel Climent Martínez (Universitat de València)
"Nicolau Primitiu i l'ensenyament del valencià"
- Josep Daniel Climent Martínez (Universitat de València)
"Les "Observacions sobre Lo Rat Penat" de Josep Giner Marco"
- Emili Casanova (Universitat de València)
"Oficis Tradicionals i Lèxic: El cas del sabater"
- Manolo Molins
"El llenguatge Teatral"
- Juan Mompó Vidal
"Comparació del lèxic del Tirant lo Blanc amb el Valencià col.loquial del la Vall d'Albaida"
- Josep-Vicent Vidal i Vidal
"El lèxic del vidre a L'Olleria"

sala 3

Àrea 6.2 (Història de l'Art i Patrimoni)

Àrea 7 (Arts)

Presidència: Miquel Francés (Universitat de València)

- Ester Alba Pagan
"Vicente Castelló y su taller. Las pinturas murales en las iglesias de la Vall d'Albaida"
- Montiel Balaguer
(*Conselleria de Cultura*)
"Arquitectura Industrial en Castelló de Rugat. Patrimonio Cultural de un Pueblo"
- Maria Castell Agustí; Susana Martín Rey; Vicente Guerola Blay; Laura Fuster López
(*Universitat Politècnica de València*)
"Josef Llácer me fecit anno 1740: Recuperación de los lienzos del retablo barroco del altar mayor de la Iglesia Parroquial de San Bartolomé Apóstol de Agullent"
- Gemma Contreras Zamorano (coordinadora); Ángel Calderón Rodríguez; Arancha Blat Burgués; Marisa Ferrando Cusi
(*Centre Tècnic de Restauració de Paper, Generalitat Valenciana*)
"Conservación y restauración de documentos de l'Arxiu Municipal d'Ontinyent"
- Ignasi Gironés Sarrió
(*Institut de Restauració del Patrimoni, Universitat Politècnica de València*)
"La visió del campanar de la Vila d'Ontinyent a través d'una maqueta del segle XIX"
- Ignasi Gironés Sarrió
(*Institut de Restauració del Patrimoni, Universitat Politècnica de València*)
"Aproximació al retaule major de l'església de Sant Miquel d'Ontinyent"
- Ignasi Gironés Sarrió
(*Institut de Restauració del Patrimoni, Universitat Politècnica de València*)
"L'estat actual i la reorganització digital del conjunt ceràmic del "rerasagrari" de l'església de Santa Maria d'Ontinyent"
- Joan Carles Gomis Corell
(*Universitat de València*)
"La portada de l'església parroquial de l'Olleria. Traça, modulació i simetria compositiva"
- Julià Bordera
"Vicent Fos Ansaldo: la memòria visual de l'Ontinyent de 1900"
- Josep Maria Bru Casanova,
"L'aportació musical a la festa de Moros i Cristians del pare Pérez Jorge"
- Nancy Novalls
"Un poble i una ceràmica"
- Frederic Oriola Velló

"El moviment Bandístic a la Vall d'Albaida"

- Joan Josep Soler Navarro

"La Casa Museu de José Segrelles, degà dels Museus de la Vall d'Albaida"

- Josep-Vicent Vidal i Vidal

"La Simbologia de les pintures de la Casa Santonja//Palau dels Marau de L'Olleria"

19:30 Teatre Echegaray

Projecció de l'audiovisual de la Vall d'Albaida (Paleta d'Ocres) ofert pel PRODER

Lliurament d'un DVD als congressistes que assistisquen

20,00 Teatre Echegaray

Taula rodona: "El futur econòmic de la Vall d'Albaida"

Moderador: Josep Pla i Barber (Universitat de València)

Intervenen:

- Paco Molina (CC.OO.)
- Fernando Monzó (economista, Cambra de Comerç de Castelló)
- Javier Aparicio (COEVAL)
- Joan Oltra (Universitat de València)
- Rafael Beneyto (economista)

diumenge 7
Societat de Festers del Crist de l'Agonia

9,30

Taula rodona "Les infraestructures comarcals a la Vall d'Albaida i a les Comarques Centrals Valencianes: reptes de futur"

modera: Josep Llin Belda (COPUT)

- Lluís Peiró (*Confederació Hidrogràfica del Xúquer*)
- Ximo Llorca (*Hospital de Xàtiva*)
- Alejandro Bañares Vázquez (*cap d'infraestructures de la COPUT*)
- Joan Josep Bas Portero (*Universitat Cardenal Herrera-CEU San Pablo*)
- Cebrià Molinero (*Concercost*)

11:00 - 11:15 descans

11:15 Ponència de cloenda

Antoni Ariño (*Universitat de València*)

"Transformacions de la Festa a la societat contemporània: la seua patrimonialització cultural"

presenta: Vicent Palop

(*President Societat de Festers del Crist de l'Agonia d'Ontinyent*)

12,15 Teatre Echegaray

Concert ofert per l'Excm. Ajuntament d'Ontinyent amb motiu del Centenari de la Ciutat d'Ontinyent
Orquestra Simfònica de València

Ramon Garcia i Soler (director)

Rafael Albert (clarinet solista)

En el descans es realitzarà la cloenda, tot i que l'acte de cloenda oficial tindrà lloc el dia 13 de nov. a Albaida.

Acte de Cloenda del II Congrés d'Estudis de la Vall d'Albaida:

Dissabte 13 novembre del 2004, 19 hores

Albaida (Saló de plens de l'Ajuntament d'Albaida)

"Homenatge a Josep Giner i Marco, amb el tema "L'aportació lingüística de la Vall d'Albaida a la filologia romànica"

Intervindran:

"Una ullada al Diccionari Català-Valencià-Balear d'Alcover i Moll"
Germà Colon (Universitat de Basilea-IEC)

"El model de llengua dels valencians, segons Josep Giner"
Antoni Ferrando ((Universitat de València-AVL-IEC)

"Ús i actituds de la llengua a la Vall d'Albaida"
Vicent Satorres (DG de Política Lingüística de la Generalitat Valenciana)

"L'aportació de la Vall d'Albaida al coneixement de la llengua"
Emili Casanova (Universitat de València-AVL)

Moderador: Joaquim Urenya (IEVA)

20,30 Col·loqui

21,00 Parlaments de cloenda:

Presidenta IEVA, Maria Josep Garcia i Martí
Coordinador del congrés, Vicent Terol i Reig
President de la Mancomunitat de Municipis de la Vall d'Albaida, Vicent Llop
Alcalde d'Ontinyent, Manuel Requena
President de la Caixa d'Ontinyent,
Alcalde d'Albaida, Juan José Beneyto

